FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET		**Saksliste**
Møtested:	**Møtedato:**	**Kl.**
Kommunestyresalen, Frøya herredshus	03.06.2014	09.00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. **Innhold**
96/14	14/664 **LAVTERSKELTILBUD FOR RUSMIDDELAVHENGIGE**

Sistranda, 05.11.26

Berit Flåmo
Ordfører

Frida Hanø Kvingedal
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus og www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
03.06.2014	**14/664**	**96/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Elin Reppe	**F64**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
96/14	Formannskapet	03.06.2014

LAVTERSKELTILBUD FOR RUSMIDDELAVHENGIGE

Forslag til vedtak:

INNSTILLING 1:

Et Lavterskeltilbud etableres som "Møteplass/ Base" for rusmiddelavhengige sentralt lokalisert i kommunen. Tiltaket blir en base/sentral for flere typer aktiviteter og arbeid. Ulike samarbeidspartnere som DalPro, Frivilligsentralen og andre private aktører inviteres inn i et strukturert samarbeid.
Tiltaket utredes og kostnadsberegnes.

INNSTILLING 2:

Et Lavterskeltilbud for rusmiddelavhengige /psykisk lidelse organisert som "Inn-på-tunet"-gård etableres, og lyses ut på anbud blant private aktører.
Hitra kommune inviteres med som tiltakseier.
Driftsavtale skrives med valgt tiltaksarrangør for 3 år av gangen.

Anbudet lyses ut med utarbeidet kravspesifikasjon høst 2014.

Vedlegg:

Ingen

Saksopplysninger:

Formål: Gi tilbud til folk som er/ har vært rusmiddelavhengige (og psykiatri) og som vil tilbake til et normalt liv.

- Mål om rusmestring og rusfrihet
- Relasjonsbygging og tett oppfølging av voksne støttepersoner, individuelt og i grupper
- Framtids- og arbeidsretta aktiviteter
- Gies mulighet til å delta i utdanning og ordinært arbeid.

Mange med psykiske helse- og rusmiddelproblemer står helt eller delvis utenfor utdanningsforløp og arbeidsliv.

Innledning

Frøya kommune ønsker å etablere et Lavterskeltilbud innenfor Rus (og psykiatri). Et lokalt tiltak for å styrke den helhetlige rusomsorgen, spesielt innenfor oppfølging og ettervern.

Et interkommunalt lavterskeltilbud innenfor rus (og psykiatri) er lagt ned etter 4 års drift.
I disse 4 årene er tiltaket drevet helt eller delvis av tilskuddsmidler gjennom Fylkesmannen, hvor kommunen(e) har dekket en egenandel ifht. drift. Det siste året ble arbeidslederne i tiltaket avlønnet innenfor den kommunale budsjettrammen, men fortsatt med subsidiering av tilskuddsmidler.

Tilbudet ble lagt ned 2013 p.g.a. uenighet om driftsavtale og betaling av vedlikeholdskostnader.

Frøya kommune ønsker å få på plass et lavterskeltilbud som styrker den helhetlige rusomsorgen i kommunen, og hvor nabokommunen Hitra inviteres til forhandlinger om å bli med i et interkommunalt samarbeid.
Før et nytt lavterskeltilbud igangsettes, er det viktig å utrede hvilket tiltak som treffer best ifht de utfordringene vi ser i øysamfunnet.
Er behovet et Lavterskeltilbud tuftet på rammene til "Inn-på-tunet"-prosjektene, og et ønske om at dette skal drives av private aktører , må tilbudet lyses ut på anbud slik at flere aktører får mulighet til å legge frem sitt konsept.

Kommunene Frøya og Hitra står uten et lavterskeltilbud for gruppen rusmiddelavhengige og for brukere innenfor psykisk helse.

Det er viktig ved etablering av nye tilbud at det sees til sentrale føringer innenfor fagområdet.

IS 2076 - Sammen om mestring - *Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne*
"Kommunen og spesialisthelsetjenesten har begge et ansvar for å bidra
med kartlegging og utredning, men spesialisthelsetjenesten bør stå for diagnostikken for alvorlige og langvarige lidelser og når mildere problemer vedvarer over tid.

Kartlegging og utredning a v brukeren skal danne grunnlag for videre tiltak og bør bygge på et ressurs - og mestringsperspektiv og foregå i samarbeid mellom tjenestenivåene. Brukeren eller pasientens arena bør benyttes så langt det er mulig.
Tjenestene bør i langt større grad enn ved somatiske sykdommer, drive aktivt informasjonsarbeid og organisere tjenestene slik at de er lett tilgjengelige for brukerne. Lavterskeltilbud og oppsøkende virksomhet bør inngå i tilbudet.

For å nå personer med alvorlige og langvarige problemer som ikke har tilstrekkelig nytte av tradisjonelle tjenester, bør det tas i bruk oppsøkende behandlingsteam hvor kommunen og spesialisthelsetjenesten arbeider sammen og yter samtidige tjenester."

St. meld. 30 *"Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk"*
legger vekt på å sikre personer med rusproblemer et helhetlig tilbud. (2011 – 12)

St. meld. 47 *Samhandlingsreformen.*
Målet med samhandlingsreformen er å forebygge mer, behandle tidligere og samhandle bedre!

I 2013 ble det underskrevet ***Samarbeidsavtaler mellom Frøya kommune og Rusbehandling Midt-Norge HF***
Avtalen skal sikre at alle pasienter/ brukere får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Kartlegging:
I NAV Hitra Frøya er kartleggingsverktøyet Brukerplan brukt for å synliggjøre omfang og utfordringer innenfor denne brukergruppen i øyregion.
I 2013 ble 37 brukere registrert i NAV`s database, hvor 15 av disse hadde et rent rusproblem, mens 22 brukere hadde en kombinasjon rus og psykisk lidelse. (27 menn og 10 kvinner).
Det vil i juni 2014 bli foretatt en ny kartlegging og hvor også Psykisk helsetjeneste foretar en kartlegging i sin database.

Kartleggingen I 2013 viste en klar økning av brukere med kombinasjonslidelse rus/psykisk lidelse. NAV Hitra Frøya valgte derfor å beskrive et prosjekt opp mot denne gruppen, og med bakgrunn i dette søke tilskuddsmidler gjennom Fylkesmannen. Prosjektet *"Interkommunalt Ambulant team"* fikk tildelt ressurser tilsvarende 2 årsverk og startet opp i februar 2014.

Et Ambulant team ble etablert som et samarbeidsprosjekt mellom sosialtjenesten i NAV Hitra Frøya og interkommunal psykisk helsetjeneste.

Hovedmålet med denne etableringen er å øke kommunenes kapasitet og fagkompetanse i samhandlingen rundt brukere med rusmiddelavhengighet i en kombinasjon med psykisk lidelse. Innbyggerne skal oppleve tjenestetilbudet som helhetlig, tilgjengelig, koordinert/samordnet og individuelt tilpasset. Dette tilbudet skal treffe brukere i alle aldersgrupper.
I ambulant team sitter 2 ansatte fra sosialtjenesten i NAV HF og 2 ansatte fra Psykisk helsetjeneste. De er nå godt i gang med å lage gode samhandlingsrutiner ifht politi, lege, 2. linjetjenesten, institusjoner, fengsel og andre aktuelle aktører. I tillegg tar 5 ansatte videreutdanning innen for fagfeltet.

Frøya kommune har de siste årene hatt et godt og viktig tilbud innenfor ettervern, men som har favnet en liten gruppe brukere sett i et helhetsperspektiv. Erfaringen her viser imidlertid at det er behov for varig tilrettelagte plasser for brukere som ikke greier seg i det ordinære arbeidsliv.

Økonomiske konsekvenser
Skal Frøya kommune evnt. i samarbeid med Hitra kommune etablere et nytt Lavterskeltilbud må det settes av ressurser. Det i dag ikke definerte stillinger rettet mot oppfølging/ ettervern innenfor rusomsorgen i noen av kommunene.

Et kommunalt tilbud tilsvarende Varden vil koste kommunen 1,5 mill. (+ evnt. driftskostnader til vedlikehold) (se regnskap 2012).
Økonomiske midler knyttet til Varden ble tatt ut av budsjettet for 2014.

Innenfor omsorgen er det delte meninger blant fagpersonell hvor innsatsen bør settes inn. Det poengteres og er enighet om at det er viktig å få dokumenterte fakta ifht omfang og utfordringer før oppstart av nytt tilbud.

Innenfor denne omsorgen skilles det mellom " (1) forebygging – (2) kartlegging og utredning og (3) behandling/oppfølging – ettervern".
Fokuset er naturlig nok viet forebyggende arbeid de siste årene og betydningen av tidlig innsats.
Vi må likevel ikke glemme viktigheten av å ha på plass tiltak i forhold til gruppen som trenger oppfølging over tid og ettervern ved utskriving fra institusjon/fengsel.
De ulike områdene skiller seg fra hverandre med hensyn til problemets art, alvorlighetsgrad og varighet, relevante mål og tiltak, ansvars plassering og samarbeidsrelasjoner.

<u>Hvor skal innsatsen settes inn?</u>
Frøya og Hitra kommuner har gjennom det etablerte Ambulante teamet ivaretatt mye av den utøvende og koordinerende leddet i omsorgen. De vil være pådrivere i å kvalitetssikre samhandlingen rundt brukerne ifht. ulike aktører på flere arena.
De vil være på plass i et år fremover, og videre eksistens vil være avhengig av tildeling av tilskuddsmidler gjennom Fylkesmannen.

Kommunalt tiltak for å ivareta gruppen innenfor "behandling/oppfølging og ettervern er meget nødvendig og viktig, og organiseringen av et slikt tilbud kan gjøres på ulike måter.

Frøya kommune har god erfaring med et kommunalt tiltak drevet som et "Inn-på-tunet"-tiltak. I slike tiltak blir brukerne integrert i all typer av gårdsarbeid, samt andre typer aktiviteter som naturlig knyttes til en gård. Dette er en flott arena for relasjonsbygging, mestring ifht. å kunne stå i en aktivitet og få struktur på hverdagen.
Det som synes som en utfordring er overgangen fra å være i et slikt beskyttet tiltak over år, er overgangen til ordinært arbeid etterhvert.
Det må taes en beslutning ved etablering av et Lavterskeltilbud skal være kommunalt drevet, dvs. lønnsmidler, driftskostnader og vedlikehold betales av kommunen.
Det kan også drives av private aktører. Her betaler kommunen en valgt aktør et årlig driftstilskudd nedfelt i en driftsavtale. Betaling pr. bruker ut fra en faglig begrunnet innsøking bør vurderes.
Uavhengig hva vi velger tiltaksaktørmodell, bør tilbudet gå ut på anbud.

Et tiltak for målgruppen som trenger "behandling, oppfølging og ettervern" kan også organiseres som et "<u>Møtested"- en base</u>.

Her ser vi for oss et lokale hvor rusmiddelavhengige kan komme og bli møtt med respekt og fortrolighet fra voksne kontaktpersoner. Et sted du kan få en kopp kaffe, og hvor de får mulighet og blir motivert til å delta på aktiviteter og arbeid. Et kriterie for brukerne er at de må være edru for å komme på basen.
Tiltaket kan ha en del definert som en type jobbsentral for rusmiddelavhengige. Her kan private, privat næringsliv og kommunen melde inn småjobber. Brukerne i jobbsentralen får skrevet arbeidskontrakt for en dag av gangen.
Aktiviteter linket ut fra basen kan være mange; det kan være ulike mestringskurs i regi av Frivilligsentralen, gårdsdrift på DalPro AS, samkjøring av arbeidstiltak i NAV, etc.
Dette er et tiltak som må etableres i begge kommunene og hvor minimum 1 kommunalt årsverk knyttes til basen.
Med dette tiltaket vurderes det for brukerne å ha kortere vei ut i ordinært arbeid.

Regjeringen har som mål at oppfølgingen av personer med rusproblemer skal gi tilgjengelige og helhetlige tjenester, og at de i hovedsak skal skje gjennom de ordinære tjenestene.

Konklusjon, anbefaling
Frøya kommune ønsker å etablere et Lavterskeltilbud innenfor Rus (og psykiatri). Et lokalt tiltak for å styrke den helhetlige rusomsorgen, spesielt innenfor oppfølging og ettervern.

Dette kan gjøres på flere måter og anbefalingen formuleres i 2 innstillinger.

INNSTILLING 1:
Et Lavterskeltilbud etableres som "Møteplass/ Base" for rusmiddelavhengige sentralt lokalisert i kommunen.
Tiltaket blir en base/sentral for flere typer aktiviteter og arbeid. Ulike samarbeidspartnere som DalPro, Frivilligsentralen og andre private aktører inviteres inn i et strukturert samarbeid.
Tiltaket utredes og kostnadsberegnes.

INNSTILLING 2:
Et Lavterskeltilbud for rusmiddelavhengige /psykisk lidelse organisert som "Inn-på-tunet"-gård etableres, og lyses ut på anbud blant private aktører.
Hitra kommune inviteres med som tiltakseier.
Driftsavtale skrives med valgt tiltaksarrangør for 3 år av gangen.
Anbudet lyses ut med utarbeidet kravspesifikasjon høst 2014.